

LBRIS

We know  
books

J.R.R. Tolkien

# FRĂȚIA INELULUI

Prima parte a trilogiei  
STĂPÂNUL INELELOR

Ediție revizuită și adăugită



VIII Rămas-bun, Lórien .....	568
IX Râul cel Mare .....	589
X Frăția se destramă .....	613

## Cuprins

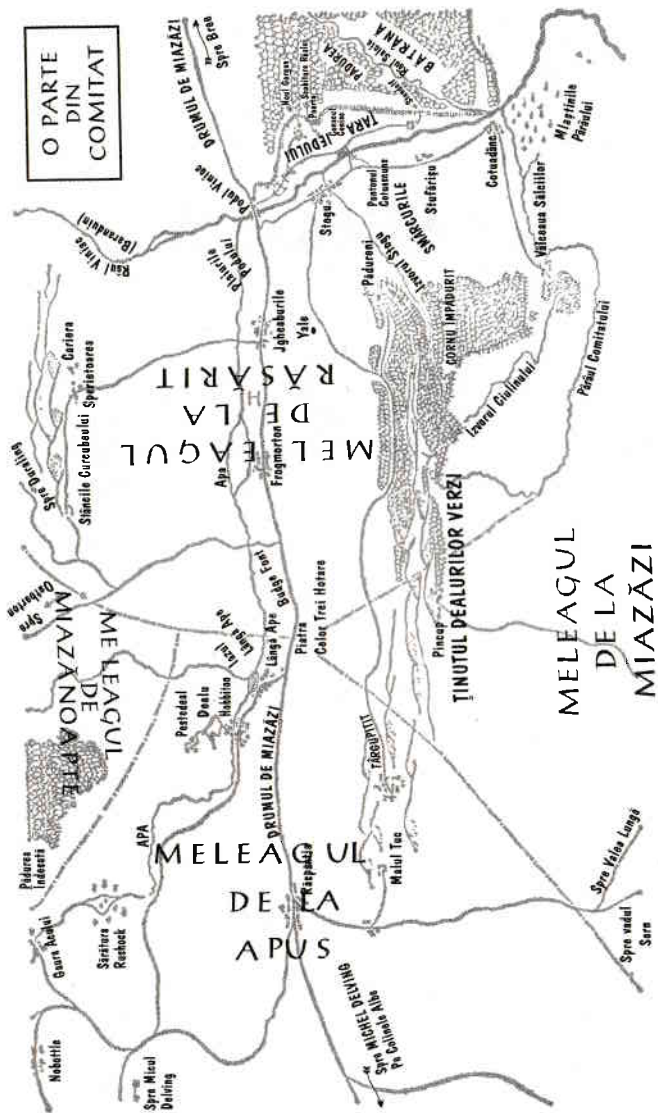
<i>Cuvânt-înainte</i> .....	7
Prolog .....	15

### CARTEA ÎNTÂI

I O petrecere mult așteptată.....	41
II Umbra trecutului .....	73
III Al treilea nu-i de prisos .....	109
IV O scurtătură spre ciuperci.....	140
V O conspirație demascată .....	159
VI Pădurea Bătrână.....	176
VII În casa lui Tom Bombadil.....	197
VIII Ceață pe Gruirile-gorgane .....	216
IX La <i>Poneiul în două picioare</i> .....	238
X Pas Mare .....	259
XI Un pumnal în beznă.....	278
XII Fuga spre Vad .....	309

### CARTEA A DOUA

I Multe întâlniri.....	339
II Sfat la Elrond acasă.....	369
III Inelul merge spre miazăzi.....	421
IV O călătorie în beznă.....	457
V Podul Khazad-dûm .....	495
VI Lothlórien .....	513
VII Oglinda lui Galadriel.....	545



## I

## O petrecere mult așteptată

Când domnul Bilbo Baggins din Fundătura a anunțat că în curând își va celebra a o suta unsprezecea zi de naștere cu o petrecere de o măreție nemaîntâlnită, s-au stârnit multe discuții și mare agitație în Hobbiton.

Bilbo era foarte bogat și foarte aparte, și fusese minunea ținutului timp de șaizeci de ani, de la acea extraordinară dispariție și neașteptată întoarcere a lui. Bogățiile pe care le adusese cu sine din călătorie deveniseră de-acum o legendă a locului și toată lumea credea, indiferent ce spuneau cei bătrâni, că, la Fundătura, Măgura era brăzdată de tuneluri burdușite de comori. Ca și când atât n-ar fi fost îndeajuns pentru a-i aduce faima, de mirare era și îndelungata lui vigoare. Timpul măcina totul, dar, după cât se părea, nu același lucru făcea cu domnul Baggins. La nouăzeci de ani arătase la fel ca la cincizeci. La nouăzeci și nouă, lumea începuse să zică despre el că *se ținea bine*; dar mai exact ar fi fost să spună că era *neschimbat*. Se găseau și dintre aceia care clătinau din cap și se gândeau că prea le avea pe toate; părea nedrept ca cineva să se bucure de (chipurile) tinerețe veșnică și, în același timp, de o avere nesecată (lucru știut de toată lumea).

– Odată și odată tot va plăti, ziceau ei. E lucru necurat, și din asta i se va trage.

Dar până acum nici un necaz nu se abătuse asupra lui și, pentru că domnul Baggins era generos cu banii lui, cei mai

mulți se arătau dispuși să-i ierte ciudățeniile și norocul. Continua să se viziteze cu rudele (bineînțelese, cu excepția familiei Sackville-Baggins) și avea mulți admiratori devotați printre hobbiții din familii sărace și neimportante. Dar nici un prieten apropiat, până când unii dintre verii lui mai tineri au început să crească mai mari.

Cel mai în vârstă dintre aceștia și favoritul lui Bilbo era tânărul Frodo Baggins. Când Bilbo a împlinit nouăzeci și nouă de ani, l-a adoptat pe Frodo ca moștenitor al său și l-a adus să locuiască la Fundătura; și speranțele familiei Sackville-Baggins s-au năruit în cele din urmă. Din întâmplare, Bilbo și Frodo aveau aceeași zi de naștere, 22 septembrie.

– Mai bine ai veni să locuiești aici, Frodo, băiete, i-a spus Bilbo într-o bună zi, și atunci o să ne putem sărbători frumos zilele de naștere împreună.

La acea dată, Frodo era încă *douăzecist*, cum numeau hobbiții acea vârstă iresponsabilă trecută de douăzeci de ani, între copilărie și apropiata vârstă de treizeci și trei de ani.

Și au mai trecut doisprezece ani. În fiecare an, cei doi Baggins dăduseră petreceri comune foarte însuflețite la Fundătura; dar acum toată lumea înțelesese că se punea la cale ceva foarte special pentru acea toamnă. Bilbo urma să îplinească *unsprezece zeci și unu*, adică 111, o cifră destul de ciudată și o vârstă foarte respectabilă pentru un hobbit (bătrânul Took însuși nu ajunsese decât până la 130); iar Frodo împlinea *treizeci și trei*, 33, o cifră importantă: vârsta „maturizării” sale.

Gurile nu mai tăceau o clipă în Hobbiton și Lângă Ape, și vestea evenimentului ce se apropia se răspândise în întregul Comitat. Trecutul și personalitatea domnului Bilbo Baggins deveniseră încă o dată subiectul principal al conversațiilor; și bătrânii s-au pomenit deodată că erau rugați să-și depene amintirile.

Nici un altul nu avea un public mai atent ca bătrânul Ham Gamgee, cunoscut îndeobște ca Unchiașul. Locul unde-și depăna el amintirile se numea *La iedera*, un han mic pe drumul spre localitatea Lângă Ape; și povestea cât de cât în cunoștință de cauză, căci fusese grădinar la Fundătura timp de patruzeci de ani și înainte de asta îl ajutase pe bătrânul Holman la aceeași treabă. Acum că el însuși începuse să îmbătrânească și încheieturile să-i înțepenească, îndeletnicirea aceasta era îndeplinită mai mult de fiul său mai mic, Sam Gamgee. Atât tatăl, cât și fiul aveau relații foarte prietenești cu Bilbo și Frodo. Locuiau chiar pe Măgură, la Pușcă-n-traistă numărul 3, imediat sub Fundătura.

– Un *gentlehobbit*<sup>1</sup> tare de treabă și cu darul vorbirii e domnu’ Bilbo, întotdeauna am zis asta, declară Unchiașul.

Și adevăr grăia: căci Bilbo se purta cu multă politețe față de el, „Meștere Îndemânic”<sup>2</sup>, așa i se adresa, și mereu îi cerea sfatul despre cum trebuia îngrijită ba una, ba alta dintre legume – în materie de rădăcinoase, mai ales cartofi, Unchiașului îi mersese vestea ca fiind cel mai priceput dintre toți din împrejurimi (știa mai multe chiar decât Bilbo însuși).

– Dar cum e Frodo ăsta care stă cu el? îl întrebă Bătrânul Noakes din Lângă Ape. După nume o fi el Baggins, dar zice-se că-i un Brandybuck mai mult de jumătate. Nici în ruptul capului nu pot pricepe de ce să se ducă un Baggins din Hobbiton să-și caute nevastă taman în Țara Iedului, unde lumea e atât de ciudată.

– Nu-i de mirare că-i ciudată, își dădu cu părerea Tăticu’ Două Picioare (vecinul Unchiașului), dacă locuiesc pe malul care nu trebuie al Râului Viniac, și chiar sub poala Pădurii Bătrâne. Țăla-i un loc rău și întunecos, dacă-i ceva adevăr în ce se spune.

– Așa e, Tăticu’! îi dădu dreptate Unchiașul. Nu numai că aceia din neamul Brandybuck din Țara Iedului trăiesc în

<sup>1</sup> Cuvânt compus din *gentle (man)* și *hobbit*. (n.tr.)

<sup>2</sup> În original *Hamfast*, format prin antonimie cu *ham-listed* – „stângaci”. (n.tr.)

Pădurea Bătrână; dar sunt și un soi ciudat, așa se pare. Da', oricum ar fi, domnu' Frodo e un hobbit tânăr, cum nu se poate mai de treabă. Tare mai seamănă cu domnu' Bilbo, și nu numai la chip. La urma urmei, tatăl lui a fost un Baggins. Un hobbit cumsecade și preacinstit, așa a fost domnu' Drogo Baggins; nu s-a prea vorbit despre el până când a murit înecat.

– Înecat? întrebare mai multe voci în același timp.

Auziseră ei zvonuri și mai urâte decât acesta, de bună seamă; dar hobbiților le plac tare mult istoriile de familie, astfel că erau dispuși s-o mai audă încă o dată.

– Păi, așa zice lumea, continuă Unchiașul. Vedeți, domniile voastre: domnu' Drogo, prin urmare, s-a însurat cu sâraca domnișoară Primula Brandybuck. Ea era verișoara primară a domnului Bilbo al nostru, după mamă (mama ei fiind cea mai mică dintre fetele Bătrânului Took); iar domnu' Drogo era vărul lui de-al doilea. Astfel, domnu' Frodo este văr primar și de-al doilea cu domnia sa, o dată din partea mamei și-o dată din partea tatălui, cum s-ar zice, dacă mă-nțelegeți. Iar domnu' Drogo stătea la Conacul Coniac cu socrul său, bătrânul Jupân Gorbodoc, așa cum făcuse adesea după însurătoare (avea o mare slăbiciune pentru mâncare, iar bătrânul Gorbodoc întindea mese îmbelșugate); și ieșea cu barca pe Râul Viniac; și într-o bună zi el și nevasta lui s-au înecat, iar bietu' domnu' Frodo era doar un copil pe vremea aia.

– Am auzit c-au ieșit pe râu după cină, la lumina lunii, zise Bătrânul Noakes, și barca s-a scufundat din pricină că Drogo era prea greu.

– Iar eu am auzit că ea l-a împins în apă și el a tras-o după sine, spuse Roșcovanul, un morar din Hobbiton.

– N-ar trebui s-ascuți la tot ce se zice, Roșcovane, îl sfătuia Unchiașul, care nu-l prea avea la suflet pe morar. Pricini nu sunt să mergi cu vorba despre care-a-mpins și care-a tras. Bărcile sunt destul de parșive și când stai liniștit, ca să mai fie nevoie să căutăm alte lămuriri. Oricum, domnu' Frodo, că de el era vorba, a rămas orfan și abandonat, s-ar putea

zice, printre toți ciudații ăia din Țara Iedului, dar și până atunci crescuse la Conacul Coniac. Un loc deocheat, locul ăla, zău așa! De când se știe, Jupân Gorbodoc să tot fi avut vreo câteva sute de legături, nici mai mult, nici mai puțin, în casa aia. Domnu' Bilbo nici c-a făcut faptă mai bună la viața lui atunci când l-a adus pe băiat să trăiască printre suflete cumsecade.

– Da' socotesc eu c-a fost o lovitură tare urâtă pentru ăia din neamul Sackville-Baggins. Chiteau ei c-or să pună mâna pe Fundătura, atunci când Bilbo a pornit-o în lume și dus a fost, de l-au crezut mort. Și numa' ce se-ntoarce și le zice să-și ia tălpășița; și de-atunci tot trăiește și n-arată nici c-o zi mai bătrân, fie binecuvântat! Și pe nepusă masă scoate de unde-de neunde un moștenitor, și cu hârtii în regulă. Neamul Sackville-Baggins n-o să mai calce pragul Fundăturii în veci sau măcar așa tragem nădejde.

– Am auzit c-ar fi niște bănișori frumoși pitiți acolo înăuntru, se băgă în vorbă un străin, un oaspete venit cu treburi tocmai din Michel Delving, din Meleagul de la Răsărit. Tot vârful măgurii domniilor voastre e brăzdat de tuneluri doldora de cufere pline cu aur și argint, și giuvaiericale, așa am auzit.

– Atunci ai auzit mai multe decât am eu de unde ști, răspunse Unchiașul. Nu am cunoștință de giuvaiericale. Domnu' Bilbo e darnic cu banii și s-ar zice că nu duce lipsă de ei; de lucrătură de tuneluri însă nu am cunoștință. L-am văzut pe domnu' Bilbo când s-a-ntors, să tot fie șaizeci de ani de-atunci, când încă eram un flăcăiandru. Abia intrasem ca ucenic la bătrânul Holman (era văr cu taică-meu), da' el m-a luat la Fundătura să-l ajut să-i ținem deoparte pe cei care dădeau să umble și să calce peste tot prin grădină când se făcea vânzarea. Și numa' ce ne pomenim cu domnu' Bilbo că urcă Măgura călare pe-un ponei, cu nu știu câți ditamai sacii doldora și două cufere. Nu mă-ndoiesc că erau doldora de comorile ce le strânsese pe meleaguri străine, pe unde se

zice că-s munți de aur; dar nu atât cât să umple tuneluri întregi. Fiu-meu Sam va fi știind însă mai multe despre asta. El e toată ziua-bună ziua la Fundătura. Și e nebun după povești din vremuri de demult, și stă și-ascultă tot ce-i povestește domnu' Bilbo. Domnu' Bilbo l-a-nvățat să scrie și să citească pe limba lui – fără vreun gând rău, să știți asta, și nădăjduiesc nici să nu iasă vreun pocinog din atât. *Elfi și Dragonii!* îi zic eu. *Varza și cartofii sunt mai buni pentru alde mine și tine. Nu te-ncurca în treburile ăloră mai presus de tine, de nu vrei să te trezești cu pocinoage de n-ai să le poți duce, zic.* Și-o zic și altora, adăugă el, aruncând o privire străinului și morarului.

Dar cei de față nu se lăsară convinși de avertismentul Unchiașului. Legenda avuției lui Bilbo era de-acum bine înfiptă în mințile hobbiților celor tineri.

– Ehe, da' de-atunci și-a tot sporit avuția, nu se lăsa morarul, dând glas părerii celor mai mulți. E dus adesea de-acasă. Și uități-vă numa' la străinii care-i calcă pragul: gnomi care se furișează noaptea și solomonarul ăla bătrân și rătăcitor, Gandalf, și câți alții. Orice-ai spune, Unchiașule, da' Fundătura e-un loc tare ciudat, și cei care locuiesc acolo sunt și mai ciudați.

– Și domnia ta n-ai decât să spui ce poțestești despre lucruri pe care nu le știi mai bine decât te pricepi la vâslit, domnule Roșcovan, i-o-ntoarse Unchiașul, pornit mai abitrit decât oricând împotriva morarului. Dacă asta-nseamnă ciudățenie, atunci nu ne-ar strica mai multă ciudățenie din asta prin părțile noastre. Sunt unii nu prea departe de-aici care n-ar oferi nici o halbă de bere unui prieten, chiar dacă ar trăi într-o vizuină cu totul și cu totul din aur. Da' la Fundătura toate lucrurile se fac așa după cum se cuvine. Sam al meu zice că *toată lumea* o să fie invitată la petrecere și-o să se împartă daruri, luați aminte, daruri la toată lumea – chiar luna asta, adică.

\*

Acea lună era septembrie, și mai frumoasă nici că se putea. A doua sau a treia zi s-a zvonit (mai mult ca sigur că de la Sam atoateștiutorul pornise zvonul) că o să fie focuri de artificii – mai mult chiar, artificii cum nu mai fuseseră văzute în Comitat de mai bine de-un secol, chiar așa, de la moartea Bătrânului Took.

Vremea trecea și Ziua se apropia din ce în ce. Într-o seară, un car cu aspect neobișnuit, încărcat cu pachete cu aspect neobișnuit, își făcu apariția în Hobbiton și urcă opintit Măgura spre Fundătura. Surprinși, hobbiții își ițiră capetele prin ușile luminate cu lămpașe, ca să caște gura în urma lui. Carul era mânat de străini care cântau cântece ciudate: gnomi cu bărbi lungi și glugi mari. Câțiva dintre ei rămaseră peste noapte la Fundătura. La capătul celei de-a doua săptămâni a lui septembrie, o căruță străbătu satul Lângă Ape, venind în plină zi dinspre Podul Viniac. De data asta, pe capră se afla un singur căruțaș bătrân. Purta o pălărie albatră cu țugui înalt, o mantie cenușie, lungă până-n pământ, și o eșarfă argintie. Avea barbă lungă și sprâncene stufoase, care ieșeau pe sub borul pălăriei. Copilandrii hobbiți se luară alergând după căruță cât era Hobbitonul de lung și pe Măgură în sus. Căruța era încărcată cu artificii, așa cum bănuiseră și ei. Ajuns în fața ușii lui Bilbo, bătrânul începu să descarce: pachete mari de artificii de toate soiurile și formele, fiecare purtând ca inscripție un G roșu mare și o rună elfică, **G**.

Acesta era însemnul lui Gandalf, negreșit, iar bătrânul era Gandalf Vrăjitorul, a cărui faimă în Comitat i se trăgea mai ales de la priceperea sa la focuri, fumuri și lumini. Îndeletnicirea lui era mult mai anevoioasă și mai periculoasă, dar locuitorii din Comitat n-aveau cunoștință de ea. Pentru ei, el nu reprezenta decât una dintre „atracțiile“ Petrecerii. De aici și agitația hobbiților celor mici.

– G pentru Grozav! strigau ei, făcându-l pe bătrân să zâmbească.

Îl cunoșteau din vedere, deși își făcea apariția în Hobbiton când și când, și niciodată pentru vreme îndelungată; însă nici prichindeii și nici unul dintre cei mai în vârstă dintre bătrâni nu văzuseră vreodată reprezentațiile lui cu focuri de artificii – acestea țineau de trecutul legendar.

Când bătrânul, ajutat de Bilbo și de câțiva gnomi, isprăvi cu descărcatul, Bilbo împărți câțiva gologani; dar nici o rachetă luminoasă sau vreo pocnitoare nu se întrezări, spre dezamăgirea spectatorilor.

– Haida, luați-o din loc! le spuse Gandalf. O să aveți pe săturate la timpul cuvenit.

După care dispăru înăuntru cu Bilbo, iar ușa se închise în urma lor. Zadarnic se uitară hobbiții cei mici lung la ușa; plecară într-un târziu, apăsăți de gândul că ziua petrecerii nu va mai sosi nicicând.

În Fundătura, Bilbo și Gandalf ședeau la fereastra deschisă a unei camere mici, care dădea spre vest, în grădină. După-amiază târzie era luminoasă și pașnică. Florile străluceau roșii și galbene: gura-leului, floarea-soarelui și colțunași împânzind pereții de iarbă și ițindu-se la ferestrele rotunde.

– Ce viu colorată e grădina ta! spuse Gandalf.

– Da, încuviință Bilbo. Într-adevăr, mi-e foarte dragă, la fel și întreg bătrânul Comitat, dar cred că am nevoie de odihnă.

– Asta înseamnă că vrei să-ți duci la îndeplinire planul?

– Întocmai. M-am hotărât acum multe luni și nu m-am răzgândit.

– Prea bine. N-are rost să mai vorbim despre asta. Ține-te de planul tău – de tot planul, ia aminte – și sper să iasă bine, pentru tine și pentru noi toți.

– Așa nădăjduiesc și eu. Oricum, am de gând să mă distrez joi și să fac mica mea șotie.

– Mă întreb cine va râde, făcu Gandalf, clătinând din cap.

– Vom vedea, răspuse Bilbo.

\*

A doua zi, și mai multe căruțe urcară Măgura, și după ele alte căruțe. Or fi fost unii care să mormăie că adică ar fi vorba de niscai „negoț local“, dar chiar în săptămâna aceea de la Fundătura au început să curgă comenzile pentru tot felul de provizii, bunuri sau articole de lux ce puteau fi obținute în Hobbiton sau Lângă Ape, sau oriunde în împrejurimi. Locuitorii au început să se entuziasmeze și să taie zilele din calendar, pândindu-l nerăbdători pe poștaş, doar doar le-o aduce invitațiile.

Nu peste multă vreme invitațiile au început să vină cu grămada, încât oficiul poștal s-a blocat, iar acela din Lângă Ape s-a pomenit îngropat ca sub ninsoare, astfel că au fost chemați în ajutor poștașii voluntari. Șirul lor nu se mai isprăvea pe Măgură în sus, ducând sute de variante politicoase de: *Mulțumesc, am să vin cu siguranță.*

Pe poarta Fundăturii se putea citi următorul anunț: **INTRAREA OPRITĂ PENTRU TOȚI, ÎN AFARA CELOR CU TREABĂ LA PETRECERE.** Chiar și aceia care aveau sau pretindeau că aveau treburi legate de Petrecere erau arareori lăsați să intre. Bilbo era ocupat: scria invitații, bifa răspunsuri, împacheta cadouri și făcea anumite pregătiri numai de el știute. Din ziua în care a sosit Gandalf, nu s-a mai arătat la față.

Trezindu-se hobbiții într-o bună zi dimineața, descoperiră că pajiștea ce se întindea la sud de ușa lui Bilbo era acoperită cu frânghii și stâlpi pentru corturi și pavilioane. În malul ce ducea la drum fusese tăiată o intrare specială, cu trepte largi și o poartă mare, albă. Cele trei familii de hobbiți din Pușcă-n-traistă, care se mărginea cu pajiștea, se arătau foarte interesate de tot ce se petrecea acolo și toată lumea îi invidia. Bătrânul unchiaș Gamgee nici măcar nu se mai prefăcea că luera în grădină.

Corturile începeau să se înalțe. Unul dintre pavilioane era deosebit de mare, atât de mare, încât copacul care creștea pe

pajiște se găsea acum chiar în interiorul lui, înălțându-se mândru la unul din capete, în dreptul mesei principale. De crengi atârnavă lampioane. Și mai promițător decât atât (după mintea hobbiților), o bucătărie uriașă, în aer liber, fusese ridicată la colțul dinspre mieznoapte al pajiștii. O ceață întregă de bucătari, de la toate hanurile și ospătăriile până hăt-depart, sosiseră ca să dea o mână de ajutor gnomilor și altor neamuri ciudate găzduite la Fundătura. Răbdarea tuturor era greu pusă la încercare.

Apoi, vremea s-a înnorat. Asta a fost miercuri, în ajunul Petrecerii. Ceea ce a stârnit mare neliniște. Și, în sfârșit, au venit și zorile zilei de joi, 22 septembrie. Soarele a răsărit, norii au dispărut, steagurile au fost desfășurate și distracția a început.

Bilbo Baggins o numea *petrecere*, dar în realitate erau o sumedenie de distracții adunate într-una singură. Practic, toată lumea care locuia în împrejurimi fusese invitată. Foarte puțini fuseseră trecuți cu vederea din greșeală, dar nici asta n-a mai avut importanță atunci când respectivii au venit din proprie inițiativă. Fuseseră invitați mulți și din alte părți ale Comitatului; și erau chiar câțiva din afara hotarelor. Bilbo își întâmpina personal oaspeții (și pe cei veniți neinvitați) la poarta cea nou construită. Dădea cadouri tuturor fără excepție – asta însemnând și celor care se strecurau afară printr-o ieșire dosnică și intrau din nou pe la poarta din față. Hobbiții împart cadouri atunci când își sărbătoresc zilele de naștere. Nu din cele scumpe, de regulă, și nu cu atâta dărnicie ca acum; obiceiul însă nu era rău. De fapt, în Hobbiton și Lângă Ape aproape în fiecare zi era ziua cuiva, încât fiecare hobbit din acele părți avea șansa să primească măcar un cadou pe săptămână. Dar de săturat nu se săturau niciodată.

De data aceasta, cadourile erau neobișnuit de grozave. Copiii hobbiți erau atât de emoționați, încât o vreme au uitat până și să mănânce. Primiseră jucării din care nu mai văzuseră nicicând până atunci, toate minunate și unele, neîndoios,

vrăjite. Multe dintre ele fuseseră într-adevăr comandate cu un an în urmă și străbătuseră tot drumul de la Munte și din Ținutul de Jos până aici, și erau făcute de gnomi.

După ce fiecare oaspete a fost primit cu urări de bun venit, au urmat dansurile, muzica, jocurile și, bineînțeles, mâncarea și băutura. Trei mese oficiale fuseseră pregătite: prânzul, ceaiul și dineul (sau cina). Dar prânzul și ceaiul s-au deosebit îndeobște prin faptul că toți oaspeții au șezut cu toții la mese și au mâncat laolaltă. În rest, oaspeții se strângeau în grupuri mari ca să mănânce și să bea – fără întreruperi, de la ora unsprezece până la șase și jumătate, când au început focurile de artificii.

De focuri a avut grijă Gandalf: nu numai că au fost aduse de el, dar tot el a fost cel care le născocise și le meșterise; iar efectele speciale, artificiile combinate și rachetele luminoase, erau lansate tot de el. Pe lângă acestea, oaspeților li s-au împărțit petarde, pocnitori, scăpărători, torțe, lumânări gnomice, fântâni elfice, roți-de-foc din cele făcute de spiriduși, bubuitori. Toate erau minunate. Arta lui Gandalf era tot mai desăvârșită cu trecerea anilor.

Rachetele arătau ca niște stoluri scânteietoare care cântau cu glasuri dulci. Erau copaci verzi cu tulpini de fum negru: frunzele lor se deschideau precum o primăvară întregă, desfășurându-se într-o clipită, iar ramurile lor strălucitoare picurau flori incandescente peste hobbiții uluiți, dispărând cu o aromă dulce chiar înainte să le atingă chipurile înălțate. Erau fântâni de fluturi, care zburau scânteind în copaci; coloane de focuri colorate, ce se înălțau și se transformau în vulturi, corăbii plutitoare sau o adevărată falangă de lebede zburătoare; o furtună roșie de tunete și fulgere cu un torent galben de ploaie; o pădure de sulite argintii ce țâșneau brusc spre cer cu un chiot ca de armată încheștată în luptă, ca să se prăvălească apoi în apă cu un sâsâit ca de la o sută de șerpi clocotiți. Și la urmă de tot, încă o surpriză, în onoarea lui Bilbo, care îi năuci pe hobbiți nemăsurat de mult, ceea ce și